„UNIVERSUL" IN ȚARA

Adunarea generală a „Asociației învățătorilor", secția Bihor

Punerea pietrei fundamentale a „Casei învățătorilor"

Secția din Bihor a *Asociațiunei generale a învățătorilor din Ardeal* și-a ținut adunarea generală în ziua de 15 Iulie c. la Oradea. Au participat vreo 500 din cei 700 și ceva de dascăli câți avem în acest județ, adunarea ținându-se în sala festivă a primăriei, în prezența capilor diferitelor autorități.

Au fost impresionante caldele cuvântări ale P. S. S. Arhiereu dr. Andrei Crișanul, protopopul Maior, insp. șef școlar George Iota, dir. Firu, etc., toți promițând cel mai larg concurs ce trebue dat învățătorimei spre a-și îndeplini marea ei misiune de alungarea întunericului din mintea sătenilor și chemarea lor la o viață spirituală superioară.

D. dir. Firu, președintele secției, a făcut darea de seamă a activității pe anul trecut din care reese tendința de muncă intensivă. In special pentru realizarea acelei dorințe a corpului învățătoresc de a-și avea cuibul său, căminul lui de odihnă și ajutorare: „Casa Invățătorilor". Astăzi dorința este fapt îndeplinit întrucât, cu această ocaziune, s'a pus piatra fundamentală a clădirii ce se va ridica în str. Pasteur, pe terenul de aproape 1 jum. iugăr donat de primăria orașului.

Cu ajutorul Statului, care a dat secției locale 1 milion lei din fondul de construcții pentru internate, cu diferite ajutoare din partea județului, orașelor și tuturor comunelor din județ, dar mai cu seamă din sacrificiile personale ale învățătorilor care au dat fiecare câte 1000 lei și azi votându-se încă 1200 lei ca contribuție la construire, „Casa Invățătorilor" nu va întârzia să se ridice.

In aceste condițiuni, cele 7 milioane lei cât va costa clădirea sunt aproape acoperite spre lauda dăscălimei. Până în toamnă imobilul va fi gata până la acoperiș și'n primăvară se vor continua lucrările, astfel că în toamna viitoare fiii învățătorilor, cari urmează la școlile din Oradea — vor avea un internat — model.

Solemnitatea religioasă a fost înălțătoare prin ideia ce-i stă la bază și în plus învățătorii săraci și pensionari vor avea la bătrânețe un adăpost al lor.

Dar desbaterile adunării acesteia s'au remarcat și prin discuțiuni asupra marilor probleme școlare, izvorîte în special din actuala lege a învățământului primar.

Astfel, P. S. S. Arhiereul Magier, în cuvântul de salut adresat apostolilor satelor, a remarcat în deosebi legăturile ce există și trebue să existe între biserică și școală și că „ruptura" făcută de lege între ele trebue să fie treptată, fără bruschețe, ceeace numai învățătorul o poate realiza.

D. Iencica a spus că tradiția între școală și biserică nu va fi ruptă întrucât statul român ocrotește deopotrivă ambele aceste instituții de consolidarea României Mari.

S'au discutat apoi chestiuni, ca: *frecvența școlară și aplicarea amenzilor* respective, cari se încasează foarte greu de către organele administrative, primar și notar, aceștia transformând adesea ori aceasta intr'o chestiune de ordin politic.

Porblema *comitetelor școlare* a fost deasemenea examinată sub raportul practic al utilității lor în școală, arătându-se în general că aportul adus de ele în progresul școalei până azi n-a corespuns așteptărilor. S'a propus modificarea dispozițiunilor legii în ce privește numirea membrilor și anume ca aceștia să fie numiți de inspectorul școlar după propunerea revizoratelor școlare. Prima chestiune a fost tratată de d. Meletie Suciu din Cheriu, iar a doua de d. Coroiu din Oradea.

După terminarea desbaterilor, seara, în sala Cercului Catolic, a fost apoi o frumoasă serbare publică, deschisă prin conferința d-lui George Bota, inspector șef al învățământului secundar, vorbind despre *„Școala primară ca factor de renaștere"*, concretizând marele rol al învățătorului care, după cum va forma școala lui *așa va fi țara*.

Corul „Hilaria", al învățătorilor, a cântat frumoase cântece ce-au stârnit entusiasm alături de declamările bune ale câtorva elevi.

Scrisoare deschisă către d. dr. Iuliu Maniu

Ardealul și în trecut trecea prin grele zbuciumări politice. Inainte de desrobire însă partidul național român din Ardeal avea alt rol și altă menire. Era chemat să țină piept desnaționalizării și înstrăinării sufletelor românești. Azi însă are o responsabilitate mult mai grea, dar și mai sublimă. Are chemarea și datorința de a creia o înțelegere, o apropiere de suflete între fiii aceleași țări întregite, cari, deși frați, au fost deslipiți și înstrăinați prin vitregia vremurilor. Regatul aștepta, — ce e drept, — mai mult din partea ardelenilor, pe cari i-au și crezut mai buni, mai statornici, mai hotărîți și mai regeneratori. D. Maniu însuși în anul 1919, toamna, când pentru prima oară a pornit cu noi, parlamentarii, la București, în Sibiu ne-a dat a înțelege, că ne duce în spre „locul făgăduinței" și că e totul aranjat cu d. Ionel Brătianu și ne îndârjea grozav contra unui mic și rătăcit grup de țărăniști de pe atunci din Ardeal, de altfel mult boicotat pentru principiile sale deochiate și complet înfrânte în primele alegeri după unire.

La gara din București, am fost primiți cu muzică și mare pompă. Lumea întreba curioasă, cine sunt acești domni, așa voinici și falnici? Și noi ardelenii eram mândri și fericiți în patria nouă și dulce, visată și de strămoșii noștri. Simțeam, că fericirea noastră e strâns legată de destinul acestei noui patrii. Eram odorul cel mai scump al Bucureștiului întreg. Conducătorii partidului nostru, însă după o noapte petrecută în taină la București, fără să ne întrebe pe noi partizanii, au alcătuit guvernul Vaida-Mihalache și au subscris punctele celebre dela Trianon cu desmembrarea jalnică a Banatului, pe cari d. Ionel Brătianu anterior le refuzase și plecase supărat și mâhnit dela conferința din Paris.

De atunci însă, au făcut și fac mereu numai posne prin procedeul lor politic scâlciat. Părintele dr. Vasile Lucaci încă de sub unguri, în anul 1900, cu prilejul desvelirii bustului neuitatului Gheorghe Candrea la Graz, blestemase cu lacrimi în ochi acest partid, pentru intrigile și inconsecvența lui. Om prevăzător, — fie-i țărâna ușoară — n'a luat parte nici în Consiliul Dirigent, nici la alcătuirea guvernului Vaida-Mihalache și nici la alte erori și erezii ale acestui stângaci partid, cari s'au desfășurat cu destulă gravitate mai ales în ultimii ani.

Ba mai mult. In anul 1913, s'a întâmplat următorul episod istoric în București. Dr. Vasile Lucaci, în comitetul „Acțiunii naționale", discuta cu multă vehemență intrarea României în războiul mondial. A pus totodată pe tapet, în mod neașteptat, și chestiunea viitoarei administrații a Ardealului, în caz de câștig războiului. Problema grea și neașteptată a căzut ca un trăznet între cei prezenți. Take Ionescu, Ion Grădișteanu, Delavrancea și alți asistenți, la auzul acestei chestiuni rămăseseră uimiți și muți. Dr. Vasile Lucaci de pie memorie, întrerupse tăcerea și rezolvi problema ca un bun cunoscător al Ardealului. „In Ardealul întregit, — zicea distinsul luptător —, va trebui în viitor o legiuire specială pentru stările anormale și din cale afară de grele și complicate ale Ardealului. Cel puțin 15 ani vor trebui amânate toate alegerile în Ardeal și vor trebui numiți cei mai valoroși și cinstiți români în administrația Ardealului chiar în interesul consolidării și măririi neamului întregit".

Episodul acesta n'are trebuință de comentar. Trebue înțeles odată, că acest partid prin ura și demagogia sa ar duce Ardealul la groapă, de nu ne vom trezi la vreme și nu ne vom da seama de dezastru.

Pentru aceste motive de ordin principial,—făcând abstracție de suferințele și jertfele mele personale, — găsesc cu cale, ca să vă părăsesc încheiând cu psalmul: **„Nu e fericită calea, pe care mergi astăzi".**

Primiți expresia deosebitei mele stime și considerațiuni.

Dr. Ion Giurgiu
Avocat, fost deputat

Cluj la 18 Iulie 1927.

Explozia din Ismail

Ismail, 16 Iulie.

Vineri, pe la ora 5 d. a., s'a produs în orașul nostru o puternică explozie, în următoarele împrejurări. Frații Silebrman de pe str. Telegrafului, depozitari de benzină, aveau într'o pivniță câteva butoaie, din care rămăsese numai unul plin. Eri după amiază se prezintă șoferul Liusa Cricalov ca să cumpere benzină pentru un automobil. Fiind trimis în pivniță să scoată benzina ce-i trebuia, șoferul se întoarce și declară că butoiul e gol. Intrigați, frații Zilberman, cari știau că în butoi se află destulă benzină, s'au coborît în beciu și unul din frați, anume Falic, avu imprudența să aprindă un chibrit să vadă de ce nu mai e benzină în butoi, când se produse o explozie puternică, zguduind casele de prin apropiere.

Ce se întâmplase?

Butoiul avea o gaură la fund și benzina s'a scurs toată la pământ, îmbibând aerul și terenul din pivniță cu gaze, cari s'au aprins, când imprudentul comerciant a aprins chibritul.

Frații Falic și Rubin Silberman au fost grav răniți și au fost internați în spital. Sunt puține speranțe că vor scăpa cu viață. Șoferul Liusa Cricalov a fost rănit mai ușor.

Măcin

NOUL CONSILIU COMUNAL. — A fost instalat noul consiliu comunal în frunte cu d. avocat T. Gobroff.

Consiliul e compus din d-nii: Trifan Gobrov, primar; P. Antonescu, Diacu Gândac și Ilie Bosneag, membri în delegația permanentă. M. Boicănea, D. D. Breazu, Gh. Secu, Regep H. H. Hamid, Gheorghe Stoianof, N. Sănducu, T. Nicolau, A. M. Vasile, A. I. Cristea, N. Țurcanu și Beizat Keazim, consilieri comunali.

PARATIFOS. — In circ. Măcin, comuna Jijila, s'a descoperit un caz de paratifos la un băiat în etate de 19 ani.

Urmează să se facă vaccinarea antitifică a întregei regiuni contaminate. Serviciul sanitar al circ. Măcin a cerut telegrafic serviciului depozitului de medicamente, pentru începerea cât mai grabnică a inoculărilor.

FURTUL DE PE ȘLEPUL „EUGENIA". — Un furt s'a constatat pe șlepul „Eugenia" în următoarele împrejurări:

Șlepul plecase încărcat din portul nostru la Brăila, spre a se descărca acolo. D. Isac Elias, proprietarul mărfei, observă o lipsă din șlep, fapt pe care l-a adus la cunoștința d-lui D. Breazu, șeful poliției Măcin, care luând cazul în cercetare, a descoperit cum cârmaciul șlepului vânduse cereale din șlep, locuitorilor din cariera „Daniel".

Cantitatea de cereale furată, a fost de 7.000 kgr. din care 4.000 kgr. porumb, iar restul orz.

Cerealele nevândute au fost restituite păgubașului, iar cârmaciul înaintat parchetului

Buhuși

INSTALAREA COMISIEI INTERIMARE. — In conformitate cu decizia d-lui Leon Șepelinschy, prefectul județului Neamț s'a făcut instalarea, de către d. Pretor maior Ciocanele, a nouei comisii interimare a comunei Buhuși.

In fața părintelui Costea, d. Gheorghe Cireș, noul primar, a depus obișnuitul jurământ de credință. Ca ajutor de primar au fost numiți d-nii Costică Săndescu, Nicu Tipa și Stăncuța.

ULTRAJ ȘI LOVIRE. — Gospodarul Buculei fiind beat turtă, insulta lumea pe stradă.

Intervenind d. comisar Tănase Turnea, a fost lovit și insultat de Buculei. Cu ajutorul câtorva sergenți, sus numitul a fost dus la poliție, unde a stat toată noaptea.

D. comisar Turnea, a înaintat judecătoriei actele pentru lovire și ultraj adus în timpul serviciului.

Moinești

DETAȘARE. — Polițaiul orașului nostru, d. V. Apostoliu, a fost detașat pe timp de o lună ca polițai la băile Tușnad, dela 20 Iulie până la 20 August.

RECOLTA DISTRUSA DE GRINDINA. — Ni se comunică din com. Scorțeni, Pustiana, Nadisa, etc., că acum câteva zile a plouat cu grindină de mărimea unui ou, care a distrus întrega recoltă. Pagubele ating cifra de 1 milion.

Sibiu

HOȚI ARESTAȚI. — Au fost arestați lucrătorii Achim Popovici, Ioan Cândea și Nicolae Luca, cari au furat hamuri și hățuri precum și diferite haine dela spitalul public.

— Rotarul Ioan Mihai din Poplaea, a intrat în noaptea de 12—13 Iulie c. spărgând un geam, în moara com. Poplaea de unde a furat suma de 7000 lei. A fost prins și înaintat postului de jandarmi Rășinari.

— In arestul poliției se mai află Ludovic Kadar, cunoscut pungaș, care a săvârșit mai multe furturi pe linia Copșa Mică-Teiuș.

MUȘCAT DE CAINE. — Măcelarul Anton Weidinger, din drumul Gușteriței, a reclamat poliției că copilul său de 3 ani a fost mușcat de câinele lui I. Hristu. Copilul a fost pus sub supraveghere medicală.

MARE CONCURS HIPIC. — Școala specială de cavalerie din Sibiu organizează pentru zilele de 26 și 27 Iulie a. c. un mare concurs hipic la care vor asista și membrii Familiei Regale.

Roșiorii-de-Vede

REINSTALAREA COMISIEI INTERIMARE. — In urma anchetei făcută la primăria locală de către organele administrative superioare, găsindu-se mari nereguli, consiliul comunal a fost dizolvat și reinstalată comisia interimară sub președinția d-lui N. Popescu-Vedea, avocat și fost primar.

ȘCOLARE.— D. Gh. Popescu, a fost readus ca director al școalei inferioare de comerț din localitate, în locul d-lui Florian Chiru Nanov.

— D. Ioan Mirea a fost numit director al școalei primare de băeți Nr. 1 din localitate, în locul d-lui Nicolaescu; iar d-na Nicoleanu, a fost numită directoare a școalei primare de fete Nr. 1, din localitate în locul d-nei Ana Preda.

PLOAIE. — Eri a căzut asupra orașului și a unei părți din județ, o ploaie, care a făcut mult bine sămănăturilor de toamnă și în special porumbului.

Arad

IN AJUTORUL SINISTRAȚILOR. — D. I. Georgescu, prefectul județului, a distribuit locuitorilor din Chișindia și Paideni 2 vagoane de făină.

Se știe că, în urma prăpădului din 2 Iulie, locuitorii acestor comune au suferit cele mai mari pagube, rămânând fără nici un fel de produse alimentare.

SILUITORI ARESTAȚI. — Autoritățile în drept, în urma plângerei minorei Tereza Covaci, a reușit să prindă pe Ilie Drăgan, Gh. Simăndan și Ivan Spinanții, siluitorii nenorocitei minore, în una din nopțile trecute.

PRINDEREA UNOR VECHI SPARGATORI. — D. Traian Iancu, șeful brigadei de urmăriri, a reușit să aresteze pe vechii spărgători Andrei Bela și Marin Mihuliu, dovediți că sunt și autorii spargerii din noaptea de 15 Iulie, ai magazinului d-lui Ignatiu Geiger de unde au furat diferite mărfuri în valoare de 15.000 lei.

ACCIDENT. — Automobilul N-rul 297 a lovit Sâmbătă pe strada Bucur, trăsura Nr. 72, în care se aflau doi pasageri.

Lovitura a fost atât de puternică, încât trăsura s'a sfărâmat, pasagerii și birjarul alegându-se numai cu spaima.

Bălți

COMERCIALE. — Piața cerealelor se menține calmă, datorită hotărîrii consiliului de miniștri polon, publicată în „Dzenik Polschi" (Monitorul Oficial polon), prin care este prohibit importul grâului și făinei de grâu în cuprinsul întregei Polonii până la 31 August 1927.

In rândurile comercianților cerealiști dela noi domnește o oarecare îngrijorare din această cauză. Tranzacții mai importante nu s'au încheiat.

Cotează: Porumb lei 55—56 pudul (16 kilograme), grâu lei 105—125 pudul, floarea soarelui lei 116—117 pudul, ulei de floarea soarelui lei 36—37 kilogramul, orz nou lei 62 pudul, orz vechi lei 73 pudul, rapița lei 170 pudul, fasole lei 85 pudul, cânepă lei 125 pudul.

DELA CAMERA DE COMERȚ. — A fost numită noua comisiune interimară la Camera de comerț din localitate, compusă din d-nii: avocat Ursulescu, președinte, M. Mâța, Dimenberg, K. Halfin, Macarescu, Vasiliu și Zemelson, membri. Comisar al Camerei a fost numit d. M. Tevanov, avocat.

DISPARIȚIE. — Funcționarul casier al brutăriei federalei cooperative „Grâul" a dispărut furând din casa cooperativei 15 mii lei.

S'au luat măsuri pentru prinderea lui.

CAINI TURBAȚI. — In ultimul timp în cuprinsul orașului au fost mușcați de câini turbați mai mulți trecători.

S'au luat măsuri pentru stârpirea câinilor vagabonzi.

OMOR.— Din Călinești se anunță moartea subită a lui Vasile Cernatovschi. Bănuindu-se că numitul ar fi fost otrăvit de rude din cauza unei moșteniri, s'a deschis o anchetă.

SINUCIDERE. — Soldatul Tandanciuc Pricop din compania 8-a pontonieri, a fost găsit spânzurat în pădurea din Călinești.

INEC. — Cerghie Duglie, de 16 ani, scăldându-se în iaz, s'a înecat.

INCENDII. — In Pelenei a fost trăznită casa locuitorului Anton Dilica, arzând complet.

— Un incendiu s'a declarat la casa comerciantului Sosidman din Bălți. Focul a mistuit întreg localul și dependințele.

Pagubele se urcă la 100 mii lei.

AGRICOLE. — In județ s'a început secerișul, care se face în condițiuni favorabile.

Recolta păioaselor se prezintă aproape pretutindeni binișor.

Bârlad

ATRAS IN CURSA, BATUT ȘI JEFUIT. — Agentul fiscal Const. Croitoru din Cârlamănești, a fost victima unei curse întinsă de o femee în complicitate cu fiul ei, cu care avusese o ceartă.

Iată cum stă cazul: In ziua de 13 Iulie, Const. Croitoru întâlnindu-se cu femeea Ruxandra Văsian, a cerut să-i vândă un sac de porumb, rămânând înțeleși ca a doua zi să vină să-l ia pe la ora 12 jum., când pretexta femeea că bărbatul său nu este acasă, căci voia să facă vânzarea fără încuviințarea lui. A doua zi, Croitoru s'a dus acasă la Ruxandra Văsian ca să ia sacul de porumb. Pe când însă ieșea din curte, a fost întâmpinat de către Const. Văsian, cu care, — după cum am spus, — avusese o ceartă veche. Acesta pretextând că l-a prins la furat, a început să-l bată îngrozitor. După ce l-a lăsat în nesimțire și l-a legat, l-a dat într'un pârâu din apropiere, luându-i ghetele și suma de 4025 lei ce avea la el. După săvârșirea faptei, tânărul a dispărut, iar Const. Croitoru a fost internat în spital.

Dej

REPREZENTAȚIE CULTURALA. — Cu prilejul împlinirii a 150 ani dela înființarea diecezei române unite din Oradea, corul maestrului Hubic și al trupei teatrale jubiliare din Oradea au întreprins un turneu artistic cultural în principalele centre din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș, jucând piesa „Cu noi este Dumnezeu", revistă istorică-religioasă în 7 tablouri, urmată de un frumos concert cu bucăți din Ceaikovsky, Ghica-Comănești, Mendelssohn, Muzicescu și Hubic. Turneul va fi la Dej în ziua de 23 Iulie și va da o reprezentație în sala teatrului județean. Publicul din Dej și împrejurimi este invitat să participe în număr cât mai mare.

INCENDIU. — In noaptea de 14 cor. un puternic incendiu a izbucnit la magazia comerciantului N. Tessler din comuna Ocna-Dejului. Postul de jandarmi din comuna amintită, a anunțat telefonic serviciul pompierilor comunali, care a trimis imediat ajutoare, sub conducerea d-lui Traian Păcurariu. Focul ardea cu putere și flăcările amenințau și clădirile învecinate. Pompierii ajutați de locuitori au reușit să localizeze focul. Pagubele se urcă la 150 mii lei.

Strehaia

NENOROCIRE. — Băeatul V. Vâlceanu, din com. Covrigu fiind la cărat de fân, a căzut din car în mâna dreaptă pe care și-a fracturat-o.

— Barbu Duică din Greci fiind cu boii la pășune și având un bou nărăvaș, l'a împuns în stomac.

Duică a fost adus la spitalul local.

— Ion N. Vlad din Calopăr ducându-se în grajd la cai, cu o furcă, un cal a dat cu piciorul lovindu-i furca ce l-a izbit cu putere spărgându-i maxilarul.

NUMIRE. — D. avocat M. C. Popescu a fost numit primar al orașului Strehaia.

Cluj

ANCHETA. — Inspectorul general al siguranței din Ardeal și Banat, dr. E. Bianu, a deschis anchetă în afacerea senzațională a lui Ludovic Majrossyi, despre care presa s'a ocupat la timp.

EXAGERAREA UNUI FURT. — Marele furt dela contele Bethlen din localitate de aproape un milion, s'a redus, după cercetările poliției, la o pereche de pantaloni!

ADUNAREA SINDICATULUI PRESEI DIN ARDEAL. — Duminică s'a ținut adunarea generală extraordinară a sindicatului presei din Ardeal, la ordinea zilei fiind cercetarea temeiniciei acuzelor ziarului „Națiunea" aduse președintelui, seriozitatea motivelor demisiei d-lui I. Clopoțel și permisele pe c. f. r. Au fost desbateri îndelungate și furtunoase. Nu s'a putut preciza acuzele președintelui ori comitetului. S'a votat o moțiune în acest sens.

Intru cât nu s'a prejudiciat prestigiul instituțiunii, totuș comitetul constatând un curent de reînoire a forțelor a demisionat împreună cu președintele Bornemisa.

S'a procedat la alegeri noui și au fost aleși: Cehan, Racovitză, Cotarcea, Tolan, Puscariu, Paleologu, Humureanu Paul, membri din Cluj, și Cortus Lupeanu, Daidesav, Samarineanu, Rioseanu Doli, din provincie pentru comitet.

Cehan și Racovitză în urmă au demisionat; comitetul a ales ca președinte pe d. Cortus, vicepreședinte d. Humureanu, secretar general Cotarcea și casier Puscariu.

Cahul

INCENDIU. — Acoperișul casei locuitorului Zaharia Roșca din Găvănoasa a fost mistuit de foc.

Caransebeș

ESCROCHERIE.— Petru Novăcescu, zis Nistor Nemeș, zis Petru Gherescu, din Cornereva, a mers în Bogoltin, unde convenind cu locuitorii Nicolae Rădoi și Pavel Păclan să le vândă șindrilă în valoare de câte 1000 lei, a luat dela fiecare câte o sumă drept avans; iar dela Pavel Păclan a luat și diferite alimente.

Ducându-se numiții în comuna Cornereva la casa unde escrocul își dăduse adresa, au văzut să sunt păcăliți.

Pungașul a fost arestat și înaintat parchetului.

Parchetul l-a pus în libertate și l-a trimis în judecata judecătoriei ocolului rural Teregova.

NENOROCIRE. — Petru Bogoievici din Domașnea, în etate de 46 ani, fiind târât de un bou, a fost omorît.

FALIMENT. — Eugen Weltman, proprietarul firmei „Vulturul" din Caransebeș, cerând să fie declarat în stare de faliment, tribunalul Caransebeș l-a declarat pe numitul în stare de faliment, atât în ce privește averea mobiliară ori unde s'ar afla, cât și în ce privește averea imobiliară situată în cuprinsul țării. Tribunalul a numit ca Sindic pe d. dr. Baltazar Știubei, judecător de tribunal, ca curator al masei pe advocatul Antoniu Marchescu, iar ca locțiitor al său pe advocatul dr. D. Novăcescu, și a fixat desbaterea pentru verificarea creanțelor la 15 Octombrie ora 9 d. a.

Sft. Gheorghe

HOȚ PRINS.— Pungașul Kovàcs Sandyi, zis Cseh Sanyi, care furase negustorului Bercovici Herman un ceas de aur, a fost prins de poliția Ciuc și înaintat poliției Sf. Gheorghe. S'a găsit asupra lui ceasul, iar el a fost înaintat parchetului.

FURT NELAMURIT. — D. Moscovici a trimis prin poștă un colet de marfă la băile Tușnad, primind dela poștă recipisa Nr. 151. Coletul însă a sosit la destinație fără marfă, ci umplut cu hârtie. Marfa însă a fost recunoscută la femeea Székely din str. Vasile Lupu No. 36. Luată de scurt, femeea a declarat că marfa a primit-o dela Lajos Miklos, spre păstrare. Miklos a fost arestat. Cazul se cercetează.

MOARTE SUBITA. — Bătrânul Bedo Andràs, de 81 ani de fel din Ruseni, a încetat subit din viață, pe când se afla la câmp la lucru.

Zimnicea

REZULTATUL RECENSAMANTULUI. — In urma recensământului, populația orașului nostru se prezintă astfel: Totalul locuitorilor 8045, din cari 3881 bărbați și 4164 femei, Români sunt 7925, străini 120, flotanți 72.

Repartizați după profesiuni, avem: 70 la sută plugari, restul de 30 la sută, reprezentând meseriași, funcționari, comercianți, etc.

Aiud

ACCIDENT DE AUTOMOBIL. — Șoferul Ioan Zimerman din Sibiu conducea o mașină cu doui pasageri spre Cluj. Cu câteva sute de metri înainte de a intra în Aiud, șoferul, —fiind surmenat, — a adormit o clipă la volan și mașină cu doi pasageri spre și cu toată viteza s'a lovit de un stâlp de telefon. Stâlpul s'a prăvălit, mașina a suferit grave avarii, iar șoferul s'a ales cu fractura craniului încât a fost transportat la spitalul local.

Cei doi pasageri s'au ales numai cu spaima.

GRINDINA. — In hotarul comunelor Teiuș, Galda-de-jos și Coșlar o ploaie torențială cu furtună și grindină a nimicit o mare parte din recoltă. Pagubele sunt foarte mari.

Deva

SINUCIDERE. — Tânărul Buris Solomon, în etate de 22 ani, din Silvașul de sus, care își făcea serviciul militar la Sibiu, fiind în concediu s'a strangulat. Cauza actului disperat nu se cunoaște.

FURT. — Necunoscuți au pătruns noaptea în casa comerciantului D. Voisian din localitate, de unde au furat rufe și bijuterii în valoare de 70 mii lei. Comerciantul, care își zugrăvise casa a lăsat ușa deschisă ca să iasă mirosul de vopsea. Hoții au putut intra neobservați.

Hotin

PLOAE ȘI GRINDINA. — In regiunea comunii Tulbureni, a căzut zilele acestea o ploae torențială însoțită de grindină, care a nimicit peste 1500 ha. semănături.

S'au înecat multe vite și păsări domestice.

Pagubele sunt de aproape un milion lei.

Slatina

SERBAREA SFARȘITULUI DE AN ȘI EXPOZIȚIA DELA ȘCOALA DE MESERII DIN SLATINA. — Duminică 17 Iulie am avut în localul școalei de arte și meserii din localitate, serbarea sfârșitului de an cum și o frumoasă expoziție.

Mulțumită conducerii d-lui C. Bărbulescu, directorul școalei, cum și a d-lor maeștri și profesori, școala a făcut mari progrese.

Au luat parte la serbare d-nii: Răducan-Popescu, președintele Camerei de comerț, d. Antonescu, direct. Băncii naționale, P. A. Petrescu, prim-președinte al trib. Olt, Iancu Hagi Popp, colonel Bucică, căp. Fl. Preotășescu etc. parte din părinții elevilor, elevii școalei cum și multe persoane din oraș.

Serbarea s'a deschis prin cuvântarea d-lui Bărbulescu care arată situația școlară a anului, cum și nevoile școalei; în special, cere ca să se construiască un local propriu. A vorbit și d. Răducan-Popescu, care a donat 5000 lei din partea Camerei de comerț.

Lucrurile expuse în expoziția din acest an sunt lucrate de elevii tuturor claselor, cari au întrecut așteptările.

Școala are 5 secții: 1) Lăcătușerie sub conducerea maestrului N. Dumitrescu; 2) ferăria, maestru Proroceanu; 3 tinichigeria, maestru Predescu; 4) Lemnăria și rotăria, maestru Ioan Papuc; 5) vopsitorie și tapițerie, maestru Gheorghe I. Ion.

VACANȚA TRIB. OLT. — Tribunalul de vacanță a fost astfel constituit: 15 Iulie — 15 August, prim președinte, d. P. Hoisescu: membri C. Popescu și I. Muzicescu; 15 August — 15 Septembrie, prim-președinte P. A. Petrescu; membri, Th. Mănescu și St. V.

Corpurile Legiuitoare

Ședințele dela 18 Iulie

CAMERA

D. președinte N. N. SAVEANU a deschis ședința la ora 3 și 30 d. a., fiind pe banca ministerială d-nii I. G. Duca, Vintilă Brătianu, Stelian Popescu, dr. Lupu, Inculeț și R. Franasovici.

Validările

Se validează fără dicuție alegerile din județele Cluj, Satu-Mare, Vâlcea, Mureș, Trei-Scaune, Hotin, Sibiu, Suceava, Someș, Făgăraș, Severin, Ciuc, Dâmbovița, Câmpulung, Vaslui și Covurlui.

D-nii DIONISIE ROMAN (naț.-țăr.) și WILLER (maghiar) susțin contestația alegerii dela Odorhei, fiindcă s'ar fi făcut ingerinte și cer invalidarea.

D. C. TANASESCU (lib.) tăgăduiește afirmațiile contestatorilor și arată că alegerile au decurs în deplină ordine.

Contestația este respinsă și alegerea validată.

Se validează fără discuție alegerea dela R.-Sărat.

Se ia în discuție contestația alegerii dela Cernăuți.

D. POMPILIU IOANIȚESCU (opoz.) susține contestația și spune că a fost arestat d. Cracalia candidatul opozițiohist.

Oratorul afirmă că socialiștii și minoritarii din Bucovina au fost susținuți de guvern și lăsați să circule liber, iar propagandiștii opoziței împiedecați. S'a menținut starea de asediu, zădărnicindu-se libera propagandă.

D. D. MARCU (lib.) răspunzând contestatorului, spune că d. Caracliu nici n'a candidat la Cernăuți, ci la Rădăuți și e păcat și rușine ca dvs. să apărați pe d. Cracalia, care a cerut în 1920, plebiscit în Bucovina. D-sa spune că propagandiștii opoziției s'au mișcat liberi și cere respingerea contestației.

Alegerea dela Cernăuți este validată.

(Ședința continuă).

SENATUL

Ședința s'a deschis la ora 3 jum. sub președinția d-lui C. Disescu.

Pe banca ministerială d-nii Al. Lapedatu, C. Dimitriu.

D. președinte Disescu a invitat apoi pe d-nii senatori să treacă la alegerea președintelui maturului corp.

Guvernul a susținut candidatura d-lui C. Nicolaescu, senator de Dâmbovița și fost președinte al Senatului. D-sa a fost ales cu unanimitatea voturilor.

D. Disescu a rostit apoi câteva cuvinte pentru noul ales, arătând însemnătatea acestei alegeri, care consacră o muncă îndelungată închinată tuturor domeniilor de viață socială.

D. președinte Nicolaescu reprezintă cu strălucire generația sa și ilustrează corpul nostru cu desăvârșita înțelegere a unui adevărat parlamentar.

CUVANTAREA D-LUI C. NICOLAESCU, PREȘEDINTELE SENATULUI

Vă exprim adânca mea gratitudine pentru onoarea mai presus de ori care alta, ce mi-ați conferit, — ridicându-mă la fotoliul prezidențial, de unde atâți neuitați bărbați ai țării, cu un tact desăvârșit și cu o neîntreruptă autoritate, au condus desbaterile acestui înalt corp.

Urmaș întâmplător al lor, le evoc plin de respect amintirea, și în marginea puterilor mele, mă voi sili a-i avea de model, cu convingerea deplină că sprijinul domniei-voastre binevoitor nu-mi va lipsi, opera noastră legislativă, independent de ideile și de credințile cari ne despart, fiind opera comună urmărită de toți, cu acelaș zel patriotic, pentru consolidarea și propășirea Statului.

Domnilor senatori, dela locul pe care îl ocup, nu îmi sunt îngăduite și nu voi formula aprecieri asupra luptei electorale.

Singurul fapt pe care îl rețin și care n'a fost desigur mulțumitor pentru nimeni, va fi acela al prezenței în Adunări numai a unuia dintre partidele de opoziție și o schimbare astfel în echilibrul existent de forțe, — schimbare ale cărei efecte în desfășurarea acțiunii parlamentare rămân a se vedea, — dar ca repercusiuni posibile și în viața politică generală. Este în adevăr de întrebat dacă în rezultatul acesta nu ar fi poate de relevat o accentuare a tendinței către formula celor două partide de guvernământ, — așa precum generația mea le-a cunoscut, cu pleiada lor de bărbați de stat, de oratori eminenți, cu cadrele lor de luptători convinși, iar ca realizări cu opera lor constructivă dintr'o întreagă perioadă a istoriei noastre contemporane, — perioada memorabilă a renașterii României și a întemeierii Regatului.

Suntem convocați, cum ni s'a arătat prin Mesajul de deschidere, într'o scurtă sesiune consacrată aproape exclusiv constituirii noastre.

Noul guvern urmează a-și pregăti proiectele și întregul său program de lucru, pe care îl vom examina deaproape, cu dorința vie ca durata completă a legislaturii să poată fi consacrată unei activități rodnice, în toate direcțiunile de manifestare ale vieții noastre naționale. Sunt încredințat că, în atingerea acestui scop, conlucrarea patriotică a tuturor nu va lipsi în Senat, așa cum o reclamă imperios interesele superioare ale țării, în împrejurările de față mai cu seamă. Abținerea, atitudinea negativă, — precedentele au confirmat-o continuu, — sunt un sistem steril, ale cărui rezultate n'au fost niciodată cele așteptate, dacă uneori n'au fost cele opuse. Răul produs este acel, care se aduce însuș regimului parlamentar, împiedecând funcționarea sa sănătoasă și slăbindu-i autoritatea. Nimeni nu poate, nimeni n'are dreptul a voi aceasta.

D-lor senatori, înaltul nostru corp, element de echilibru și de ponderațiune, va continua, conform tradiției sale, să dea exemplul înțelepciunii sale politice și pe acela al unei munci bine coordonate. Prin disciplina și obiectivitatea desbaterilor, prin calmul și demnitatea atitudinilor și mai presus de orice, prin cunoașterea și aprofundarea problemelor însemnate, supuse examinării sale, va ști să răspundă așteptărilor îndreptățite ale țării și să-și îndeplinească chemarea.

Inchei, aducând personal și ca președinte al dvs., omagiul de adânc respect al tuturor către M. S. Regele (d-nii senatori, ridicându-se, ovaționează îndelung) factor constituțional al puterii legiuitoare și, mai presus de orice, Regele predestinat a aduce la îndeplinire visul secular al neamului românesc și care a intrat și va rămâne în istorie cu numele de întemeietor al României-Mari. (Aplauze prelungite și îndelung repetate).

Să facem, d-lor senatori, cele mai călduroase urări pentru sănătatea și pentru fericirea Lui și a Augustei Lui familii. (Ovațiuni îndelungate).

Să trăiască Regele!

(Aplauze prelungite, îndelung repetate, mari ovațiuni).

*

In urma propunerii d-lui Tony Iliescu, ședința a fost suspendată 10 minute, ca d-nii senatori să se consfătuiască asupra fixării candidaturilor pentru locurile de vicepreședinți.

ALEGEREA VICEPREȘEDINȚILOR

La redeschidere, d. N. Gh. Popovici anunță că își menține candidatura.

Trecându-se la vot, au fost proclamați aleși ca vicepreședinți d-nii Tony Iliescu, I. Purcăreanu, D. Arțăreanu, C. Toma, dr. Zigre (Ardeal) și Ion Costin (Basarabia).

D. M. POLICRAT, în numele majorității parlamentare, a adus elogii d-lui Nicolaescu, președintele Senatului, și a relevat marile sale calități, atât ca om politic, cât și ca jurist.

D-sa mai relevă și fericita alegere a vice-președinților, care vor contribui prin munca lor la desăvârșirea activității pe teren parlamentar, pentru continuarea operei de consolidare a Statului nostru.

CUVANTUL GUVERNULUI

D. AL. LAPEDATU, ministrul cultelor și artelor, aduce omagiile guvernului pentru alegerea noului președinte.

D. TONY ILIESCU, vicepreședinte, mulțumește pentru alegerea d-sale. Făgăduește că noii vicepreședinți vor urma pilda de imparțialitate a președintelui lor.

Trebue să reîncepem opera cea mare și grea de consolidare a statului. Pentru aceasta avem nevoie de devotamentul și de tot sprijinul dvs. la înfăptuirea acestei grele opere de realizare politică.

*

Ședința a fost ridicată la 5 jum. d. a. Astăzi, la 3 jum. ședință.

Din Constanța

COLONIȘTI MACEDONENI. A sosit în portul nostru vaporul Constanța, sub pavilion român, aducând 300 refugiați macedoneni pentru colonizarea regiunilor mai slab populate din Dobrogea.

FURT. — Necunoscuți au furat din casa săteanului Moșoi, lucruri casnice de mare valoare.

CONTRABANDA DE PE VAPORUL DACIA. — Organele vamale de control au descoperit pe vaporul Dacia, în localul mașinelor, 12 șaluri indiene de mătase, 4 cupoane țesături de mătase, 600 țigarete și chibrituri străine. Proprietarul acestor mărfuri n'a putut fi încă descoperit. Contrabanda a fost descoperită de manipulantul Cocea. Se crede că vinovatul va fi aflat în curând. Dacă nu, tot personalul de la mașini va plăti solidar o amendă care trece de 200 mii lei.

CRIMA DELA OERIA STATULUI. — In timpul nopții trecute, 2 soldați s'au strecurat pe lângă cantonul Nr. 134 și s'au ascuns între claele de orz ale oeriei statului din satul Palaz. Fiind descoperiți de către paznicul Petre Drăghici și nevoind să se supună somațiilor lui, acesta a tras în ei. La rândul lor, soldații au răspuns prin focuri de armă, rănind pe paznic și omorînd un cal.

NUMIRE. — D. Aurel Alexandrescu a fost numit director al școlii elementare de comerț din localitate.

Citiți „Veselia"